

Plenum

Tisdag 4.1.2022 kl. 16.33—17.35

2. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen

Regeringens proposition RP 235/2021 rd
Utskottets betänkande ShUB 38/2021 rd

Första behandlingen

Talman Anu Vehviläinen: Ärende 2 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger social- och hälsovårdsutskottets betänkande ShUB 38/2021 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Allmän debatt, ledamot Lohi.

Debatt

16.34 **Markus Lohi kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen mietinnön.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että covid-19-taudilta suojaamiseksi annetun rokotteen rokotusmaksun korvaustaksaa nostetaan nykyisestä 10 eurosta 16 euroon. [Eduskunnasta: Viimeinkin!] Korvaustaksaa korottamalla pyritään kannustamaan työterveyshuollon palveluntuottajia tarjoamaan covid-19-rokotuksia nykyistä enemmän, mikä helpottaa työterveyshuollon piirissä olevien vakuutettujen pääsyä covid-19-taudilta suojaamiseksi annettavaan rokotukseen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusta pitää esitystä perusteltuna rokotuskattavuuden edistämiseksi covid-19-pandemian aiheuttamisessa poikkeuksellisissa oloissa ja kannattaa lakiehdotuksen hyväksymistä. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusta korostaa työterveyshuollon merkitystä rokotuskattavuuden edistämiseksi.

Covid-19-rokotteen rokotusmaksun korvaaminen sairausvakuutuksen sairaanhoitovakuutuksesta tarjoaa vaihtoehdon julkisessa terveydenhuollossa tehtävälle rokotusmaksulle. Rokotusmaksun korvaus koskee käytännössä vain yksityisessä työterveyshuollossa annettuja koronarokotteita, koska koronarokotteita ei ainakaan toistaiseksi ole kansalaisten ostettavissa yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajilta. Vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaan työterveyshuoltoilaisissa tarkoitettulla työterveyshuollolla on oikeus osallistua covid-19-rokotusten toimeenpanoon tartuntatautilain 49 §:n mukaisesti ja kunnan on selvitettävä alueellaan toimivien työterveyshuollon palveluntuottajien mahdollisuus osallistua covid-19-rokotusten toimeenpanoon, jos se on tarpeen rokotusten viivytyksettömän tarjoamisen varmistamiseksi. Työterveyshuollon hyödyntäminen rokotamisessa edellyttää kunnan ja työnantajan sekä työterveyshuollon välistä sopimusta.

Valiokunta toteaa, että asiantuntijalausuntojen perusteella rokotusmaksun toimeenpanon kustannustasoa vastaavan korvaustason asettaminen on haastavaa. Rokotusmaksun

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

menpiteen kustannus voi vaihdella huomattavasti sen mukaan, mitä kustannuksia toimenpiteeseen sisällytetään ja tapahtuuko rokottaminen esimerkiksi työntekijä kerrallaan ajanvarauksella vai niin sanottuina massarokotuksina. Valiokunta pitää nyt esitettyä 16 euron korvausta kohtuullisena ottaen huomioon valiokunnan saamissa lausunnoissa esitetyt vaihtelevat kustannusarviot.

Ehdotetun muutoksen on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian, ja säännös on voimassa 30.6.2022 saakka, vastaavasti kuin muut sairausvakuutuslain väliaikaiset säännökset. Asiantuntijakuulemisen perusteella valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että korotettua korvaustaksaa sovelletaan vuoden 2022 alusta, ja ehdottaa voimaantulosäännöstä täsmennettäväksi. Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että sairausvakuutuslain väliaikaisten säännösten mahdollista jatkamista koskeva esitys annetaan niin, että eduskuntakäsittelyyn jää riittävä aika ja palveluntuottajilla on mahdollisuus varautua asianmukaisesti sääntelyn jatkumiseen.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietintö oli yksimielinen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

16.38 **Mia Laiho kok:** Arvoisa puhemies! Meillä on sairausvakuutuslain 3 luvun 8 §:n väliaikaisen muuttamisen lakiesitys, jolla nostetaan yksityiselle työterveyshuollolle maksettavaa korvaussummaa koronarokotteesta 10 eurosta 16 euroon. Tämä on hyvin perusteltu esitys. Kokoomus tätä esitti jo viime keväänä, kun tämä lakiesitys oli ensimmäisen kerran täällä käsittelyssä, mutta silloin hallituspuolueet sitä vastustivat. Pääasia, että se on nyt täällä ja saadaan tätä korvaustasoa nostettua, koska tämä 10 euroa on ollut aivan liian vähän ja se ei kata niitä kustannuksia, joita rokottamisesta aiheutuu. 16 euroakin on vielä sellainen summa, että se ei kata esimerkiksi sitä, jos halutaan jalkautua työpaikoille rokottamaan, koska tämä rokotustoiminta on erilaista ja kustannukset siitä erilaisia. Tässä tilanteessa on nyt kuitenkin hyvä, että edes se 16 euroa saatiin korvaussummaksi.

Julkinen terveydenhuolto on suurissa vaikeuksissa tällä hetkellä liittyen tietenkin näihin koronarokotuksiin, ja on tärkeätä saada niitä nopeutettua. Sen takia tämä lakiesitys on perusteltu, mutta tämä lakiesitys on perusteltu myös siltä kannalta, että julkisessa terveydenhuollossa on merkittävä hoitovelka, ja on tärkeää, että myös hoitoonpääsyä varmistetaan muiden sairauksien osalta ja että ihmisten tarpeisiin vastataan sieltä. Tällä esityksellä, kun saadaan rokotuksia suunnattua myöskin työterveyteen, pystytään vapauttamaan julkisen terveydenhuollon resursseja muuhun toimintaan.

Tämä lakiesitys on voimassa kesäkuun loppuun, mikä on lyhyt aika, ja olisi järkevää jatkaa tätä vuoden loppuun. Perusteluna oli, että tämä tuodaan sitten jatkoesityksenä muiden väliaikaisten tartuntatautilakiesitysten kanssa, jotka ovat väliaikaisia, ja siltä osin tämä on nyt tosiaan kesäkuun loppuun. Mutta niin kuin puheenjohtaja Lohi täällä toi esille, on tärkeätä saada tieto ja nämä esitykset ajoissa keväällä, että ne ehditään asianmukaisesti käsitellä ja myöskin sitten palveluntuottajat saavat siitä riittävän ajoissa tiedon.

Arvoisa puhemies! Jatkon kannalta on myöskin tarpeen ruveta valmistelemaan sitä, että mikäli covid-rokotuksia jatkossa tarvitaan tehosteluonteisina, niin myöskin yksityinen terveydenhuolto voitaisiin ottaa tähän mukaan niin, että tehosteannoksia voisi sieltä saada kuten esimerkiksi influenssarokotuksia on sieltä ostettavissa. Se toisi myöskin joustoa toimintaan.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Heinonen.

16.41 **Timo Heinonen kok:** Arvoissa rouva puhemies! On hyvä, että tämä esitys on vihdoin saatu eduskunnan käsittelyyn. Toki tämän olisi voinut tehdä jo aiemminkin. Tätä olemme esittäneet kokoomuksesta jo viime keväänä, jolloin olisi voitu työterveyshuolto valmistella ja tehdä tämä ajoissa kuntoon, mutta kiitos kuitenkin siitä, että nyt saatiin eduskunta tämä asia käsittelemään ja työterveyshuolto mukaan tätä rokottamiskokonaisuutta hoitamaan.

Valiokunnan puheenjohtaja Lohi esitteli hyvän ja perusteellisen mietinnön, joka valiokunnasta on yksimielisesti syntynyt, ja myös valiokunnan varapuheenjohtaja, edustaja Laiho kävi tätä tilannetta läpi. Täytyy toivoa, että tämä saadaan sujuvaksi ja byrokraltaaltaan helpoksi. Niin kuin tässä mietinnössä todetaan, työterveyshuollon hyödyntäminen rokottamisessa edellyttää kuitenkin kunnan ja työnantajan sekä työterveyshuollon välistä sopimusta, ja toivotaan, että nämä sopimukset saadaan sujuvasti toimimaan myös isompien yritysten keskuudessa, jotka toimivat useilla eri paikkakunnilla, niin että näitä rokotuksia saataisiin silloin tietysti määrällisesti enempi tehtyä.

Tämä kohtuullinen taso: onko se 16 euroa? Toivotaan, että sillä tässä eteenpäin päästään, sillä nyt, arvoisa puhemies, on tärkeää, että me saamme kaikki mahdolliset resurssit käyttöön tässä rokottamisessa. Julkinen puoli luonnollisesti, nyt työterveyshuolto, mutta niin kuin valiokunnan varapuheenjohtaja, edustaja Laiho esille toi, myös yksityinen puoli olisi tässä oleellisen tärkeä tulevaisuudessa — tai sitten apteekit, joita olemme myös esittäneet testaamisen ja rokottamisenkin osalta mukaan tähän koronan torjuntaan.

Rokottaminen pitää myös tehdä helpoksi: enempi drive-in-rokotuksia tai walk-in-rokotuksia ja niin, että ne saadaan sujuvasti toimimaan. Tällä hetkellä meillä on isoja haasteita varsinkin maaseudulla näiden rokotusten kanssa. Matkat ovat kohtuuttoman pitkiä ja rokottamiseen osallistuminen hankalaa. Eli toivon, että tämä rokottaminen saataisiin kaikella tavalla nyt helpoksi.

Aivan nämä tuoreet uutiset ovat kertoneet myös näistä lasten rokotuksista, jotka vaativat — ihan oikein — kaikkien vanhempien suostumuksen rokottamiseen, mutta nyt tuntuu jollain tavalla, että on vähän turhan byrokraattista se, että lapsille ei voida järjestää isompien koululaisten tapaan näitä niin sanottuja massarokotuksia, kun siinä tarvitsee olla vanhemman mukana. Tietysti silloin voisi miettiä jotain sujuvampaa keinoa siihen, että saisimme lapsia, joiden keskuudessa muuten korona tällä hetkellä nopeasti leviää, nopeammin rokotettua.

Puhemies! Tämä esitys on hyvä, ja hienoa, että tämä saadaan yksimielisesti eteenpäin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

16.44 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Aivan ensimmäiseksi tahdon kiittää puhemiestä ja puhemiesneuvostoa, että tämä asia otettiin kiireellisenä käsittelyyn, vaikka tarkoitus oli, että se olisi alun perin ollut vasta helmikuussa käsittelyssä. Mielestäni kysymys on erittäin tärkeästä asiasta, vaikka kuulostaa ehkä pieneltä, että olemme nyt nostamassa työterveyshuollon rokotuskorvauksen 10 eurosta 16 euroon. Useiden kuultavien perusteella tämäkään korvaus ei ole aivan kattava, vaan sen olisi pitänyt ehkä olla lähempänä 25:tä euroa, mutta toivon mukaan saamme nyt laajemmin työterveyshuollon tähän mukaan. Viime vuoden aikanahan työterveys rokotti noin 60 000 henkilöä, ja nyt on arvioitu, että tä-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

män lain myötä saadaan rokotettua yli 200 000 henkilöä riippuen tietysti siitä, miten tämä asia etenee. Mutta jos ajatellaan, että työterveyshuollon puolella on kaikkiaan 1,9 miljoonaa suomalaista, niin edelleen kattavuus on aika pieni ottaen huomioon senkin, että osa on hakenut rokotuksen julkisen terveydenhuollon puolelta — itse asiassa suurin osa varmasti on tehnyt näin.

Mutta yksi asia, mikä tähän myöskin vaikuttaa, on se, millä tavalla kunnat sitten hyödyntävät tätä työterveyshuoltoa, ja viime vuoden puolella 16.12. tuli asetus, jossa hiukan enemmän velvoitetaan kuntia hyödyntämään työterveyshuoltoa rokotuksissa. Halusimme kuitenkin valiokunnan käsittelyssä tänään vielä lisätä tänne ylimääräisen lauseen, jossa todetaan, että valiokunta korostaa, että työterveyshuollon hyödyntäminen on tärkeää rokotuskattavuuden lisäämiseksi. Tällä haluamme myöskin viestiä toivovamme, että kunnat tekevät tätä yhteistyötä — ainahan se edellyttää sopimuksen tekemistä.

Tämä laki tarkoittaa budjettirahassa noin 3,8:aa miljoonaa euroa, ja tämä on voimassa 30.6. saakka. Hiukan kritisoiimme myöskin tätä voimassaoloa tuolla valiokunnassa: mielestämme olisi ollut hyvä saman tien laittaa se voimaan vuoden loppuun, mutta oletettavasti joudumme myöhemmin palaamaan näihin voimassaolokysymyksiin, ja voi olla, että myöskin näihin korvauksen suuruuskysymyksiin.

Arvoisa puhemies! Pidän tätä lakia erittäin tärkeänä ja toivon, että suomalaiset menisivät näihin rokotuksiin ja myöskin saataisiin vauhtia rokotuksien sujuvuuteen tämän työterveyshuollon kautta. Ja aivan kuten täällä eräät kollegat ovat todenneet, niin myöskin apteekit olisi jatkossa mahdollisuuksien puitteissa otettava mukaan näihin rokotustoimiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Aittakumpu.

16.48 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tänään sattumoisin kuljin täällä Helsingissä Jätkäsaaren rokotuspisteen ohi, ja sinne oli kadulla pitkä jono — ihmiset olivat menossa hakemaan koronarokotteita. Tiede on antanut meille keinoja torjua kulkutautia ja estää sen aiheuttamia vahinkoja. Täysin emme ole pystyneet vahingoilta välttymään, mutta on tärkeää, että päättäjinä edelleen teemme voitavamme suojellaksemme ihmisten henkeä ja terveyttä. Tutkimusten mukaan koronarokotteet antavat varsin tehokkaan suojan vakavaa koronatautia vastaan ja myöskin ehkäisevät tarttumista ja vähentävät tartuttavuutta.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on osaltaan edistää rokotuksia, kun työterveyshuollon käyttö rokotuksissa lisääntyisi. Rokotteista on ollut paikoin pulaa kuntien järjestämissä rokotuksissa, kuten täällä jo on hyvin tuotu esille. Oli hyvä, että saimme tämän esityksen sosiaali- ja terveysvaliokunnassa ripeästi ja sujuvasti käsiteltyä, ja valiokunta pitää yksimielisessä mietinnössään hallituksen esitystä perusteltuna. Tähän on helppo yhtyä — esitys on hyvä ja kannatettava.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen.

16.49 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa rouva puhemies! On todellakin hyvä, että eduskunta kutsuttiin koolle tätä esitystä käsittelemään, jotta rokotuksiin saadaan vauhtia ja toivon mukaan myös työterveyshuolto mahdollisimman laajasti ja kattavasti mukaan. Ja on todellakin toivottavaa, että kunnat nyt tarttuvat tähän ja tekevät näitä sopimuksia työterveyshuollon kanssa.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

Tämä istuntotauon keskeyttäminen aiheutti sen, että sosiaalisessa mediassa alkoi liikkua viljeilyä huhuja siitä, mikä olisi syy tähän eduskunnan koolle kutsumiseen — ainakin itse sain näitä viestejä — mutta varmasti syy on nyt kansalaisille selvinnyt. Valitettavasti tämän koronataudin ja koronarokotusten ympärillä liikkuu aika paljon erilaista disinformaatiota.

Mutta puhemies kyllä on oikeassa siinä, että tämän olisi voinut paremmin ennakoida, ja tämä esitys olisi todellakin ollut viisasta tuoda jo aiemmin. Olisimme sen hyvin voineet jo ennen joulua käsitellä, jos olisimme saaneet esityksen. On harmi, että työterveyshuolto on niin hitaasti saatu mukaan näihin koronatoimiin, ja vieläkin vie aikaa monella paikkakunnalla, että se saadaan käyttöön — ihan samalla tavalla kuin vaikkapa nämä kotitestit ovat Suomessa tulleet varsin myöhään käyttöön, esimerkiksi Saksassa ne ovat olleet jo hyvin laajassa käytössä vuoden ajan.

Tällä hetkellä kansalaiset ovat valitettavan eriarvoisessa asemassa rokotusten saamisen suhteen, sen suhteen, miten he pääsevät rokottautumaan. Olen kiitollinen, että itse sain kolmannen rokotteen tällaisessa walk-in-rokotuksessa, ja sain samalla tilaisuuden olla seuraamassa, miten se tapahtuu. Ja täytyy sanoa, että myötätunto oli niiden hyvin iäkkäiden ihmisten puolella, jotka kävelykeppiin nojaten jaksoivat puolitoista tuntia seisoa jonossa ja odottaa siihen rokotukseen pääsemistä. Joissakin paikoissa päästään nopeammin ja joissakin vieläkin hitaammin, niin että on jopa jouduttu pyörtyneitä ihmisiä näistä rokotusjonoista sitten viemään pois. Pitäisinkin todella tärkeänä, että tätä rokotusten antamista voitaisiin sujuvoittaa, ja siinä mielessä työterveyshuollon mukaan tuleminen purkaa myös näitä yleisiä jonoja. Pitäisinkin tärkeänä myös sitä, että pääsisimme tästä paikkakuntariippuvuudesta. Nyt tällä hetkellä kuntien alueella annetaan rokotuksia niille, jotka työskentelevät alueella tai joilla on vapaa-ajan asunto, mutta mielestäni olisi hyvä, että rokotuksiin pääsisi joustavasti [Puhemies koputtaa] missä päin tahansa Suomea asioidessaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Savola.

16.52 **Mikko Savola kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että tämä lainsäädäntö on tuotu tavallaan näin istuntotauon aikana meille käsittelyyn, ja nyt pääsemme tekemään tästä päätöksiä tämän viikon aikana.

Se, että työterveyshuolto otetaan vahvemmin mukaan tähän rokotteitten antamiseen ja tätä sairaanhoitokorvausta korotetaan nyt 10 eurosta 16 euroon, on varmasti omiaan nostamaan rokotekattavuutta jo senkin vuoksi, että helpottuu rokotukseen pääseminen, ja samalla tämä myöskin parantaa meidän terveydenhuoltomme painetta muilta osin, kun työterveyshuolto pystyy paremmin tähän tarttumaan ja antamaan niitä rokotuksia meille kansalaisille. Tämä on hyvä asia.

Siihen spekulointiin, mitä täällä käydään, että miksi vasta nyt ja olisi voinut olla aiemminkin, sanoisin näin, että tämä koko taudinkuva ja koko tämä korona ja sekä siihen liittyvä lainsäädäntö että sen ehkäisevät toimenpiteet, taudin hoito ja kaikki ovat aika uusia asioita, ja sen takia tätä voidaan käydä tavallaan loputtomiin, että mitä milloinkin olisi pitänyt tulla. Pääasia on, että tämä lainsäädäntö on täällä nyt ja nyt siitä päästään päätöksiä tekemään.

Omat kokemukseni ainakin omalta alueeltani Etelä-Pohjanmaalta ja sieltä Kuusiokuntien alueelta ovat, että kun nyt vertaa vuodentakaiseen, jolloin näitä rokotuksia alettiin antamaan ja oli tavallaan pientä kisaakin siitä, ketkä voivat saada ajan rokotukseen ensim-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

mäisten joukossa ja milloin aletaan rokottamaan nuorempaa väestöä ja terveempää väestöä, ja kun siitä tullaan tähän päivään, niin kyllä nyt pääsee helpommin rokotukseen, ja se on hyvä asia. On sähköisiä ajanvarauspalveluita, mitä pystyy hyödyntämään, ja sen ajan saa aika lailla nopeastikin. Tämä on hyvä, ja se rokote kannattaa ottaa. Suosittelen sitä erittäin vahvasti kaikille kansalaisille, koska nyt näyttää olevan jo kokemuksia siitä, että kun tauti leviää, niin se sairastetaan hyvinkin lieväoireisena sen vuoksi, että nämä rokotteet ovat tulleet siinä avuksi.

On erittäin valitettavaa, että tätä disinformaatiota on paljon rokotuksiin liittyen. Salaliittoteorioita pyörii sosiaalisen median puolella, ja yhteydenottoja meillekin tulee monenmoisia. Luotetaan virallisiin asiantuntijoihin, luotetaan siihen, mitä asiantuntijat kertovat. Me lainsäätäjät ainakin teemme päätöksemme siltä pohjalta, mitä asiantuntijat meille kertovat. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koulumies.

16.55 Terhi Koulumies kok: Arvoisa puhemies! Tämä on hyvä lakiesitys, ja sen takia se tietenkin menikin siellä valiokunnassa yksimielisesti läpi. Täytyy kuitenkin sanoa, että eihän tämä nyt välttämättä mitään tilannetta paranna, jos eivät kunnat vakavasti lähde tähän mukaan ja ota työterveyttä mukaan jakamaan rokotuksia, koska työterveys ei voi saada rokotuksia ikään kuin suoraan omana kiintiönä vaan työterveys saa ne piikitettävät rokotukset kunnan kautta, ja jos kunta ei niitä anna, niin eivät sitten tämä laki ja tämän korvauksen nostaminenkaan hyödytä mitään. Kyllä nyt katseet voimakkaasti kääntyvät kuntiin, että jos tämä ei ala edelleenkään pelittää, niin kyllä se vika on siellä päässä. Vetoan kaikkiin kuntiin, että siellä otettaisiin työterveys tähän mukaan, ja toivon, että jos täällä on kansanedustajia, jotka ovat itse päättävissä asemissa kunnissa, niin hekin sitä siellä osaltaan edistäisivät. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

16.56 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Parempi myöhään kuin ei silloinkaan, kuuluu sanonta, ja vaikka tämä on vuoden ensimmäinen istuntopäivä, niin on sinänsä todettava, että parempi myöhään kuin ei silloinkaan. Tämä käsittelyssä oleva lakiesitys tosiaan nostaa rokottamistoimenpiteen sairausvakuutuksen korvaustaksaa nykyisestä 10 eurosta 16 euroon, ja siinä mielessä hyvä, koska tarvitaan erilaisia toimenpiteitä, mutta kuten edustaja Koulumies tuossa äsken sanoi, niin vastuu ja toimeen ryhtyminen on myöskin kunnilla. Me kuntapäätäjänä, osa tästä salista, media ja myöskin kansalaiset voivat sitten olla vaatimassa sitä, kun tiedetään, että tämä laki on voimassa ja korvaustaksa on korotettu, että kunnat ryhtyvät myöskin yhdessä työterveyshuollon kanssa näitä rokotuksia tekemään.

Tosiaan korvaustaksaa korottamalla pyritään kannustamaan työterveyshuollon palveluntuottajia tarjoamaan covid-19-rokotuksia nykyistä enemmän, mikä tietenkin helpottaa työterveyshuollon piirissä olevien vakuutettujen pääsyä rokotukseen. Koronalta suojaamiseksi tarvitaan nyt monia toimenpiteitä. Edelleen turvavälit, maskit ja hyvä käsihygieniat ovat tarpeen, mutta erityisesti jos mietitään rokottamattomia ja riskiryhmäläisiä, niin kaikki kannusteet siihen, että rokotuksen pystyy mennä ottamaan ja se on mahdollisimman

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

helppoa, ovat tärkeitä. Siinä mielessä, rokotuskattavuuden edistämiseksi, työterveyshuollakin on oma merkityksensä.

Arvoisa puhemies! Näyttää yhä vahvemmin siltä, että tehohoidon valtakunnallisesti niukkaa kapasiteettia kuormittavat koronaan sairastuneet henkilöt, joilla ei ole koronarokotteita ollenkaan. Vastaavasti monet riskiryhmäläiset omassakin lähipiirissä, jotka ovat ottaneet kaksi tai kolme rokotetta, selviävät ilman tehohoitoa, osa jopa ilman sairaanhoitoa. Siinä mielessä meillä päättäjillä on vastuu varsinkin siitä kuormittuneesta tehohoidosta, ja kaikki toimenpiteet, jotka nostavat rokotekattavuutta ja näin ollen myöskin suojaavat sitä tehohoidon kapasiteettia ja joiden kautta myöskin sitten pystytään kaikki suunnitellut toimenpiteet, sekä kiireelliset että kiireettömät, hoitamaan, ovat tervetulleita.

Toivotaan, että kunnat tosiaan tekevät nyt näitä sopimuksia ja tämä omalta osaltaan myöskin vauhdittaa niitä toimenpiteitä. Samalla vapautetaan toisaalta myöskin sitten julkisen puolen resursseja [Puhemies koputtaa] muuhun hoitotyöhön. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ovaska.

16.59 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys on hyvin perusteltu, ja hienoa, jos se voidaan näin laajalla, myöskin opposition tuella hyväksyä ja nopeasti. Niin kuin näissä puheenvuoroissa on käynyt ilmi, tämä varmasti pitenee vielä tuosta kesästä vuoden loppuun, mutta sitä käsitellään myöhemmin.

Arvoisa puhemies! Haluan vain sanoa, kun tuolta maakunnista tulimme näille valtiopäiville, että vaikka eduskunta ei kokoontuisikaan tammikuussa kuin nyt perjantaina, niin hallitukselle sieltä viestiä ja terveisiä, että kun kukaan ei tällä hetkellä tiedä näistä rajoituksista, mikä paikka on auki ja mikä ei ja millä perusteella, niin hallitus tähän asiaan nyt tammikuussa ottaisi mahdollisimman seikkaperäisesti myöskin kantaa ja selvittäisi, miten nämä sekavat rajoitteet saadaan ratkaistua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pirttilahti.

17.00 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on hallituksen erinomainen esitys, ja tätä on erittäin hyvä kannattaa. Taustalla tietenkin on tämän rokotekattavuuden laajentaminen, niin että yhä useampi meistä saisi rokotetta ja helpommin. Täällä on todettu, että rokotettuna sairastaminen on helpompaa ja silloin myös meidän yhteiskuntamme pysyy pyöriillään eikä meidän terveydenhuoltomme rasitu niin vahvasti.

Tässä esityksessä parannetaan yksityisen terveydenhuollon ja yksityisen työterveyshuollon toimintaedellytyksiä antaa rokotetta korottamalla sairausvakuutusrahaa 10:stä 16 euroon. Tämä on määräaikainen, mutta tuossa on pohdittukin, että tämä todennäköisesti tulee jatkumaan myös tuon kesäkuun lopun jälkeen, ja todellakin olisi voimassa jo taannehtivasti 1.1. Se on hyvä asia.

Tässä on todellakin löydettävä hyvä yhteistyö siihen, että byrokratia on kevyt ja kunnan ja työnantajan ja työterveyshuollon väliset sopimukset saadaan äkkiä liikkeelle ja rokotustoiminta nopeasti myös toimimaan. Meillä on useita ihmisiä nyt tällä hetkelläkin jo jonottamassa näitä rokotetta. Tässä on viitattu myös siihen, että yksityispuolen, myös apteekkien, mukaantulo näihin rokotuskuvioihin olisi todella hyvä asia.

Arvoisa puhemies! Totean vielä, että edellinen joulutauon istunnossa tehty päätös kotitestien arvonlisäveron alentamisesta oli hyvä. On hyvä kuulla, että myös kauppa eri toimin-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

taketjuineen ja eri kauppaketjut sanovat, että hyöty tästä veronalennuksesta menee suoraan kuluttajalle, eli sitä kautta me saadaan myös kotitestejä tähän.

Arvoisa puhemies! On todennäköistä, että tämä kulkutauti menee jossain vaiheessa koko meidän kansakuntamme lävitse. Kaikki toimenpiteet siihen, että se on helpompi sairastaa tai todeta, ovat paikallaan, ja hallitus on toiminut tässä erinomaisesti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kivisaari.

17.02 **Pasi Kivisaari kesk:** Arvoisa puhemies! Kyllähän tämän esityksen tavoite on selkeä, siis saada rokotuksiin vauhtia. Meillä on edelleen valitettaviakin kuntakohtaisia ja maakuntakohtaisiakin eroja, ja tämä on yksi hyvä keino siihen. Kyllähän työterveyshuollon merkitys on totta kai tärkeä, ja tässä kohtaa yksityinen työterveyshuolto saa siis lisäkannustinta.

Tässä esityksessä korvaustaksa siis nostetaan 10 eurosta 16 euroon. Kuten täällä on todettu, varmasti todelliset kustannukset, ilman muuta, voivat vaihdella riippuen siitä, miten rokotukset toteutetaan.

Joka tapauksessa nyt on äärimmäisen tärkeää, että rokotekattavuutta ja myös rokotusten ajantasaisuutta lisätään joka suunnalta. Tämä on yksi hyvä ja tärkeä keino.

On myöskin totta kai tärkeää, että paitsi rokotettavia myös rokottajia riittää niin julkisella kuin yksityisellä puolella. Kun tartuntamäärät valitettavasti lisääntyvät, koskee riski myös terveydenhoitohenkilökuntaa, jolloin myös väen vähyyttä voi ilmetä. Siksi on myöskin hyvä, että rokottajien — siis niiden, joilla on oikeus ja osaaminen antaa rokotus — pätevyksiä laajennetaan. Totta kai jatkossakin lähtökohtana ja rokotusten antamisen edellytyksenä pitää olla, että ammattihenkilöstöllä on riittävä lääkehoidon osaaminen ja asianmukainen rokotuskoulutus.

Puhemies! Kiitän sosiaali- ja terveysvaliokuntaa hyvästä mietinnöstä. Esityshän on kovin kannatettava. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiviranta.

17.05 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! On ensiarvoisen tärkeää, että työterveyshuolto saadaan nyt tehokkaasti mukaan antamaan koronarokotteita. Erityisen tarpeen tämä on sen vuoksi, että kuntien järjestämissä rokotuksissa on paikoin ollut pulaa rokottajista.

Koronarokotteen korvaustaksan nostaminen nopeuttaa rokotusten antamista. Korkeampi korvaustaso on omiaan edistämään rokotusten kattavuutta.

Tämä asia pitää nyt saada etenemään nopeasti, ja siksi oli todella tarpeen kutsua eduskunta koolle. Ei tätä päätöstä olisi ollut varaa viivyttää helmikuulle, vaan se pitää hoitaa nyt heti. Kiitos hallitukselle ripeästä esityksen antamisesta, ja tietenkin eduskunnan puhemiehellä on suuri vastuu ollut, kun hän on nopeasti kutsunut eduskunnan koolle tätä asiaa päättämään.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan muutosehdotus on myös välttämätön, sillä siinä täsmennetään lain soveltaminen takautuvasti tämän vuoden alusta. Tämä selkeyttää tilannetta rokotuskentällä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kettunen.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

17.06 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Niin kuin tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja ja sen myötä on tullut esille se, että esitys on hyvä ja kannatettava, niin tähän voin yhtyä ja kiittää myös valiokunnan puheenjohtajaa ja koko valiokuntaa siitä, että mietintö on yksimielinen.

Mutta, rouva puhemies, kun tämän keskustelun myötä edustaja Heinonen toi esille sen, että maaseudulla nämä rokotukset eivät tällä hetkellä toimi, niin täytyy tuoda esille se toiseikka, että meillä Kainuussa Kainuun sotien osalta rokotukset ovat toimineet. Siellä on tehty hyvää päätöksentekoa sen suhteen, että kun Kainuussa on kahdeksan kuntaa, niin jokaisessa kunnassa rokotukset hoidetaan. Sieltä löytyy sekä näitä drive-in-testauspisteitä että myös sitä, että voi ilman ajanvarausta mennä rokotuksen hommaamaan.

Haluan vielä muistuttaa siitä, että nämä rokotteet ovat tarpeellisia ja että näitä rokotteita otetaan.

Mutta haluan muistuttaa siitä, että kun näihin aluevaaleihin ollaan menossa, niin toivoin, että päätöksenteko, politiikka, on sitä, että jokaisessa kunnassa on se hyvinvointipiste, tietynlainen asema, mistä voidaan sitten myös tulevaisuudessakin näitä rokotteita ottaa, jos tällaisia pandemioita sattuu tulemaan. Nimittäin sillä on merkitystä, että ne lähipalvelut on turvattu.

Haluan kiittää hyvistä puheenvuoroista, eritoten edustaja Aittakummun puheenvuoroa sen suhteen, että niin kuin edustaja Aittakumpu totesi, tiede antaa keinoja torjua tämänkaltaisia kulkutauteja. Meidän päätöksentekijöitten on hyvä aina muistaa päätöksenteossa se, että luotetaan asiantuntijoihin, luotetaan tieteeseen ja unohtetaan ne tietynlaiset sosiaalisessa mediassa tapahtuvat kaiken maailman salaliittoteoriat, villit huhut ja kaiken maailman nettiprofeettojen puheet. Perustetaan päätöksenteko aina faktoihin, tieteeseen ja asiantuntijuuteen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén.

17.08 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! On sinänsä mielenkiintoista, että sairausvakuutustaksan nostaminen tässä asiassa 10 eurosta 16 euroon kirvoittaa näinkin vilkkaan keskustelun. Lasken, että tässä on kohta parikymmentä puheenvuoroa käytetty. Se on kyllä tietysti ymmärrettävää, kun moni on tullut matkojen takaa niin kuin itsekkin, että jotain panosta tässä haluaa antaa tämän asian hyväksi. Kollegat ovat käyttäneet täällä hyviä puheenvuoroja.

No, mitäkö itse aion tässä sanoa? Neljä asiaa:

Ensimmäinen on se, että eräissä puheenvuoroissa on todettu, että on hyvä, kun tämä nyt saatiin aikaiseksi. Sillä varmaan tarkoitetaan tätä korvauksen korotusta, mutta tämä lakihan saatiin aikaiseksi täällä jo helmikuussa: hallituksen esitys 13/21 toi tämän työterveyshuollon rokottajien piiriin 1.3.21 alkaen, mutta 10 euron korotuksella. Ja kuten edustaja Kauma täällä totesi, niin sen viime vuoden saldoksi jäi sitten se noin 60 000 työterveyshuollon suorittamaa rokotetta, mutta nyt toivomme ja uskomme, että tämä korotus tässä tuo enemmän innostusta tähän.

No, toinen asia, joka tietysti liittyy juuri tähän 16 euroon, on se, että kun silloin käsitelimme — huom. 15 asiantuntijalausannon valossa helmikuussa viime vuonna — tätä asiaa, niin meille esitettiin hyvin kirjavia käsityksiä siitä, mikä olisi käypä korvauksen taso. Alimmat esitykset, jotka tulivat THL:ltä ja Kuntatyönantajilta, olivat 5 euroa ja korkeimmat, jotka tulivat keskisuurista — eivät siis näistä suurimmista vaan keskisuurista — lää-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

kärikeskuksista, olivat noin 30 euroa. Ihan kuten täällä on kerrottu, niin tähän tieteenkin riippuu hyvin paljon siitä, miten se rokotus järjestetään. Tuollaisessa suuressa massarokotuksessa, missä mennään jonossa, hyvinkin varmasti päästään korvauksen alle 10 euron suoritekustannukseen, mutta jos se tehdään ajanvarauksella ja jos kyseessä on autettava iäkäs henkilö taikka lapsihenkilö, niin silloin tieteenkin siinä kuluu enemmän aikaa, joten nyt ollaan tämä 16 euroa sovittu, ja toivomme ja uskomme, että tämä lähtee tällä nyt sitten suurempaan vauhtiin.

Sinänsähän tämä on mielenkiintoinen juridisesti sen takia, että työterveyshuoltoahan ei rahoiteta sairausvakuutuksen sairaanhoitokorvauksilla vaan sairausvakuutuksen työtulo- vakuutuksella, joka antaa kokonaiskorvauksen työnantajalle siitä, että työnantaja järjestää työterveyshuoltoa, ja tässä nyt hyödynnämme siis työterveyshuoltoa organisaationa niin, että se saa suoritekohtaisia sairaanhoitokorvauksia, joita se yleensä ei toiminnastaan saa.

Mutta kuten muutkin ovat tässä todenneet, niin toivomme, että tämä nyt jouduttaa rokotuksia ja saadaan immuniteettia sitä kautta lisättyä. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hyrkkö.

17.11 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Varmasti jokainen meistä toivoo, että tämä pandemia olisi jo ohi, ja sen kannalta tärkeintä tietysti on, että jokainen kynnelle kykenevä käy ottamassa ne tarjolla olevat rokotukset. Kuten täällä kollegat ovat todenneet, rokotukset antavat vahvan suojan tätä vakavaa tautimuotoa vastaan ja vähentävät myöskin tarttumisen ja tartuttamisen todennäköisyyttä. Rokotteella suojaamme siis paitsi itseämme myös toisiamme.

Koronan ja näiden rokotusten ympärillä liikkuu valitettavan paljon disinformaatiota. On ihan inhimillistä, että ihmisillä on huolia ja epävarmuuksia, mutta pidän erittäin vastuutonna, että näitä pelkoja lietsotaan totuuden vääristelyllä.

Haluan tässä yhteydessä kiittää jokaista terveydenhuollon ammattilaista, joka on etulinjassa kamppaillut koronaa vastaan tai esimerkiksi hypännyt avuksi rokotuksia jouduttamaan. Olen ollut todella vaikuttunut siitä sitoutuneisuudesta, millä esimerkiksi kotikau- pungissani Espoossa koronan hoitoa ja rokotuksia on toteutettu ja pistetty pystyyn. Me olemme hyvissä käsissä. Ja on oikein hyvä, jos avuksi tähän urakkaan saadaan entistä laajemmin nyt myös työterveyshuoltoa, mihin tällä lakiesityksellä pyritään.

Tämä pandemia on kouriintuntuvasti osoittanut, miten riippuvaisia me olemme toinen toisistamme: me yksittäiset ihmiset toistemme vastuullisuudesta ja huolenpidosta ja toisaalta myöskin me maailman maat. Rokotuksiin liittyen on tärkeää tunnistaa, että pandemia ei ole ohi Suomessa ennen kuin se on ohi myös muualla, ja siksi on tärkeää, että rokotuskattavuus saadaan nousuun ihan jokaisessa maailman maassa.

Arvoisa puhemies! Edustaja Ovaskan tavoin lähetän tässä vielä terveiset hallitukselle. Koronan torjumiseksi asetetut rajoitukset koettelevat jälleen todella raskaasti muun muassa kulttuuri- ja tapahtuma-alaa, joka on jo aiemmin tämän epidemian aikana joutunut veynymään äärimmilleen. Rajoitusten myötä on nyt pikaisesti tarve valmistella tukea ja kompensatioita niille, joiden työ ja toimeentulo ovat jälleen loppuneet kuin seinään. Meillä ei ole varaa epäonnistua näiden alojen ja niillä työskentelevien ihmisten pitämisessä jaloil- laan, jos ja kun haluamme, että tässä maassa kulttuuri myös tulevaisuudessa voi kukoistaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hoskonen.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

17.13 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Toivotan eduskunnan puhemiehelle ja kaikille eduskunnassa työtä tekeville ja kaikille suomalaisille hyvää uutta vuotta ja terveempää uutta vuotta.

On erittäin hyvä, että sosiaali- ja terveysvaliokunta antoi yksimielisen mietinnön ja että puhemies on kutsunut eduskunnan koolle tämän tärkeän lain säätämiseksi. Tämä laki kuvaa hyvin sitä, että kun tilanne muuttuu terveysrintamalla hyvin nopeasti, meillä pitää olla kykyä reagoida tähän tilanteeseen, ja nyt on reagoitu. Se on erittäin positiivinen asia.

Kun tulevia mahdollisia samanlaisia pandemioita ja muita terveysongelmia kuitenkin tulee — niiltä me emme voi välttyä, tästähän tiedemiehet ovat jo varoitelleet pitkään, että on tulossa yhä vakavampia viruksia, ja vaikka bakteerit jotenkuten hallitaan antibiooteilla, sielläkin on jo tapahtunut negatiivista kehitystä resistenttien bakteerikantojen takia, joihin antibiootit eivät enää tehoa — toivoisin, että niitä varten tästä oppi nyt otetaan ja kehitetään suomalaista terveydenhuoltoa niin, että sekä julkinen terveydenhuoltoapu että yksityinen puoli, tässä tapauksessa työterveyshuolto, saadaan soimaan paljon paremmin yhteen. Siellä on molemmissa organisaatioissa valtavan paljon osaamista ja ammattilaisia ja tiloja ja välineitä, niin että pystytään näihin nopeisiin tilanteisiin vastaamaan. Ei se voi olla etupiirijattelua, vaan silloin kun on kiire ja hätä, pitää kaikkien suomalaisten tehdä töitä — niin kuin muuten nyt on tehtykin.

Tässä yhteydessä omalta puoleltani haluan kiittää terveydenhuoltohenkilöstöä. He ovat tehneet aivan erinomaista työtä, oman terveytensäkin uhraten ja vaarantaen, sen eteen, että suomalaiset ihmiset, jotka ovat tämän vakavan taudin saaneet, saavat sitten asianmukaisen hoidon.

Toivonkin lopuksi, arvoisa puhemies, että kaikki suomalaiset ottaisivat nyt sen koronapiikin. Itse niitä olen jo kolme saanut, ja olen siitä hyvin onnellinen, että yhteiskunta pysyy tällaisen palvelun tarjoamaan ja turvaamaan allekirjoittaneen terveyttä parhaalla mahdollisella tavalla. Toivon, että kaikki ottavat sen piikin, koska pitää muistaa, että jos sairastuu ja sitten joutuu sairaalaan, niin sairaalaan joutuessaan henkilö vie sitten sellaiselta ihmiseltä sen tärkeän esimerkiksi teho-osastopaikan, jolle se jonkun muun sairauden tai vamman takia olisi hänen elämänsä kannalta välttämätön. Sen verran epäitsekäs pitää jokaisen meidän olla, että otamme lähimmäisen huomioon. Se on vähintä, mitä me lähimmäiselle voimme tehdä. — Kaikille hyvää uutta vuotta!

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kopra. [Jukka Kopra: Puhemies, ei toimi tämä laite! Tulen pönttöön!] — Niin, sitten tulette tähän puhujakorokkeelle.

17.16 **Jukka Kopra kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tämän esityksen lähetekeskustelu käytiin viime viikolla tässä istuntosalissa, ja silloin oppositio esitti ihmetyksensä ja huolensa siitä, ettei hallitus halua tätä esitystä kiirehtiä vaan oli suunnitellut tämän käsittelyn vasta helmikuulle. Protestoimme asiaa ja toivoimme kiireellisempää käsittelyä, ja suureksi iloksi ja ministeri Sarkkisen kunniaksi hänkin yhtyi tähän huoleen ja ilmaisi, että kiireellinen käsittely sopii hänellekin. Näin ollen sitten sosiaali- ja terveysvaliokunta tarttui toimeen. Kiitos siitä valiokunnalle, ja kiitos myös yksimielisestä mietinnöstä, niin että tämä tärkeä asia saadaan vauhdilla eteenpäin.

Edustaja Lindénkin on kiinnittänyt tämän ratkaisun historiaan ansiokkaasti huomiota ja tuonut esiin, että tämä työterveyshuollon rokotekorvaus on jo vuosi sitten säädetty. No, kyllähän näin on, mutta minun mielestäni tämä työterveyshuollon mukaan ottaminen sil-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

loin vuosi sitten säädetyssä järjestyksessä on ollut näennäistä, koska se korvaustaso säädettiin liian alhaiseksi ja se ei tosiasiassa mahdollista työterveyshuollolle täysivaltaista osallistumista. Mutta nyt siis se asia laitetaan kuntoon. Korvaustaso saadaan käytännössä sellaiselle tasolle, että työterveyshuollotkin voivat asiaa tehdä kärsimättä tappioita. Toivottavasti tämän myötä nyt saadaan vauhtia näihin rokotuksiin ja kaikille ihmisille rokotukset. Muistin virkistykseksi todettakoon, että julkiselle sektorillehan rokotuksen kustannus tosiasiallisesti korvataan täysimääräisesti, oli se kustannus mikä tahansa.

Näin ollen toivon osaltani myöskin, että eduskunta hyväksyy reippaasti korotetun hintatason työterveyshuollon järjestämälle rokotukselle. Kuten edustaja Hoskonen tuossa esitti toiveen, että mahdollisimman moni kävisi sen rokotuksen ottamassa, yhdyn tähän toiveeseen. Toivottavasti saadaan tähän asiaan lisää vauhtia tämän ratkaisun myötä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

17.19 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Haluan kiittää kaikkia oikein hyvästä keskustelusta tänään. Se 28. päivän keskustelu oli hieman raskas varmasti puolin ja toisin. Tässä istunnossa vastakkainasettelua en oikeastaan ole havainnut vaan asiaa on pystytty käsittelemään todella hyvällä tavalla puolin ja toisin.

Haluan kiittää hallitusta siitä, että he toivat tämän esityksen pikaisessa aikataulussa, ja muutenkin tästä esityksestä. Se itsessään on hyvin teknisluonteinen, eli niin kuin täällä aikaisemmin on mainittu, niin 10 eurosta nostetaan 16 euroon sitä korvausta, mutta merkitykseltään se on valtavan iso, joten kiitokset hallitukselle esityksestä, ja kiitokset myöskin puhemiehelle siitä, että pääsimme tätä asiaa näin istuntotauolla käsittelemään.

Pahoittelut kollegoille! Täällä on tullut muutamia puheenvuoroja siitä, kuinka on levinnyt tämmöistä disinformaatiota siihen liittyen, mitä täällä olisi käsitellyssä tai milloin tämmöisten istuntojen olisi pitänyt olla. Jos olen oikein ymmärtänyt, niin kyse on siitä — ainakin mitä olen palautetta saanut — että eräs Instagram-päivitykseni tai siis Instagram-stoorini, jossa kerroin, että olin kiireellä lähdössä Helsinkiin, itse asiassa joutui tämmöisen disinformaatiopommituksen kohteeksi. Minulla on ollut tapana hyvin usein päivittää siitä, kun kuljen Oulun ja Helsingin välillä, jos istuntotaukoja keskeytetään tai niin edelleen, hyvin usein päivittää siitä, ja silloin oli kiire ja olin lähdössä ja puhemies oli istuntotauon keskeyttänyt, koska tämä kiireellinen esitys pitää saada. Ei ollut kyse siitä, että puhemieheltä olisi tullut samaan aikaan tämä viesti, että nyt mennään, mutta näin tätä viestiä oltiin tiettyissä ryhmissä alettu väärin tulkitsemaan. Sitä pommitettiin erilaisiin ryhmiin. Sitten alettiin puhumaan jopa hätäistunnosta ja yöistunnoista ja kaikesta tällaisesta. Tämmöisestä hätäistunnosta tai yöistunnoista tai mistään vastaavista en ole puhunut, vaan tämä on aivan puhdasta disinformaatiota. — Te ihmiset, jotka tällaisia levittelette ja muokkaatte sanomisia, olette itse levittämässä pelkoa, lietsotte ihmisiä semmoisiin ahdistustiloihin, että joitakin saattaa ihan oikeasti ahdistaa kunnollakin. Pyytäisin sitä, että lopettaisitte tällaisen. — Aikaisemmin, kun olen tehnyt ihan normaaleita päivityksiä, niitä ei ole bongattu tuonne koronaryhmiin, mutta nyt tällä kertaa ilmeisesti niin on käynyt ja sitä on lähdetty levittämään ja näin kävi.

Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan tänään 4. päivä olemme istunnossa. Itse tulin tänne aikaisemmin sen takia, että piti PS-nuorisolle pitää somekoulutusta, ja seuraava istunto meillä on 7. päivä, ja piste. Kaikki eduskunnan täysistunnot, mitä täällä käydään, tulevat suoraan lähetyksenä eduskunnan nettisivuilta ja Yle Areenasta, ja jos siellä ei ole lähetys pääl-

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

lä, niin se tarkoittaa sitä, että silloin täällä ei ole istuntoa. — Toivoisin, että kaiken tällaisen disinformaation tähän liittyen, ihmiset, voisitte lopettaa.

Vielä selvennän sen, mistä tänään on kyse.

Joka ikinen kansalainen voi tämän itse käydä lukemassa eduskunnan sivuilta, mitä me täällä oikeasti joka kerta käsittelemme. Täältä kun lukee, eduskunnan etusivulta menee katsomaan tämän päivän käsittelylistaa, tämän esityksen, mitä nyt käsittelemme, niin yksinkertaisuudessaan kyse on tästä — luen nyt eduskunnan sivuilta — ”Esityksessä ehdotetaan, että covid-19-taudilta suojaamiseksi annetun rokotteen rokottamistoimenpiteen sairausvakuutuksen korvaustaksaa nostetaan nykyisestä 10 eurosta 16 euroon. Korvaustaksaa korottamalla pyritään kannustamaan työterveyshuollon palveluntuottajia tarjoamaan covid-19-rokotuksia nykyistä enemmän, mikä helpottaa työterveyshuollon piirissä olevien vakuutettujen pääsyä covid-19-taudilta suojaamiseksi annettavaan rokotukseen.”

Eli toisin sanoen muutoksia ei ole tulossa esimerkiksi koronapassiin, muutoksia ei ole tulossa vaikkapa siihen, että joitain ihmisiä vaikka alettaisiin tyyliin pakkorokottaa, tai niin edelleen, vaan kyse on vain siitä, että kun meillä on Suomessa työterveyshuolto, joka pysyisi näitä rokotuksia järjestämään enemmän, jos ihmiset haluavat niitä ottaa, niin nyt se mahdollistetaan vielä isommassa mittakaavassa tai annetaan kannusteita siihen. Tästä yksinkertaisuudessaan on kyse.

No, lopuksi vielä sanon sen, että hyvät kansalaiset, ei käydä toisiamme vastaan. Tällaisella väärän tiedon levittämällä voi olla pidemmän ajan seurauksia meille suomalaisena kansakuntana, jos me oikeasti käännyimme toisiamme vastaan, joten lopetetaan se nyt. — Kiitos. [Tuomas Kettunen: Hyvä puhe!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eestilä.

17.24 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tästä prosessista, mitä Suomi on nyt käynnistänyt tätä pandemiaa ja koronavirusta vastaan, tietenkin kannattaa ottaa opiksi. Ei itselläni kovin suuria haluja ole näitä virheitä ruveta esille tuomaan, mutta kyllähän tällaisen pandemian ja viruksen kohdalla kaikkein tärkeintä on se, että kaikki toimenpiteet ovat oikea-aikaisia ja nopeita, ja kaikki kannustimet, mitä voidaan tehdä, jotta rokotekattavuus saadaan nopeasti ylös, eivät ehkä aivan ole menneet niin kuin kirjan mukaan olisi pitänyt mennä. Totta kai rokotepassi olisi pitänyt ottaa käyttöön lähes vuosi sitten, ja kun lakia on säädetty, että työterveyshuolto voi näitä rokotuksia hoitaa, niin kyllähän tällaiset 10 euron taksat ovat liian matalia. Ei tämä 16 euroakaan kovin korkea ole, mutta on hyvä, että siihen nyt eduskunta on puuttunut ja nopeasti tämä on päätetty.

Kaikkein tärkein oppi tulevaisuutta varten, jos meille valitettavasti tulee joku pandemia tulevaisuudessa, mihinkä Hoskonenkin viittasi, on, että ollaan nopeasti asialla, sekä julkisen terveydenhuolto että yksityinen puoli. Ei rakenneta minkäänlaisia rajoja, että kuka saa tehdä ja milloin saa tehdä. Kun kyseessä on hengenvaarallinen tauti, niin täytyy ymmärtää, että perustuslakikin velvoittaa, että julkisen vallan tehtävä on edistää väestön terveyttä, ja tämä sanelee jo aika paljon ne toimenpiteet, mitä pitää tehdä.

Itse näen tämän aika isona periaatteellisena kysymyksenä, että nyt tunnustetaan, että tulevissa aluevaaleissa ja koko sote-uudistuksessa julkisen ja yksityisen puolen pitää mennä koko ajan rinta rinnan eikä voi lähteä siitä ajattelumallista, että toinen hoitaa ja ikään kuin toinen ei saa hoitaa. Tämä on minun mielestäni se tärkein anti tälläkin päivällä ja tällä hallituksen esityksellä.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

Vielä toteaisin sen, että kun on näitä raja-aitoja, että kuka saa tehdä ja mitä saa tehdä, niin totta kai siellä pitää olla ammattitaito ihmisellä, joka tekee näitä rokotuksia, valvoo, ettei tule niitä komplikaatioita — joillekin saattaa tulla, anafylaktinen sokki on se pahin, mitä siitä voi seurata. Mutta täällä viitattiin pieniin kaupunkeihin ja maaseudulle: Itsekin kun kävin ottamassa kolmannen rokotteen, niin 20 minuuttia läräsin kännykkää ja se rokote tuli siinä, ja sitten lähdin kotiin — ilman mitään ajanvarausta. Sain kolmannen rokotteen ja samalla kuulin, että kun siellä halutaan, että vientifirmat toimivat nopeasti ja hyvin, niin julkinen sektori oli käynyt yrityksissä rokottamassa työntekijöitä sen takia, että päästään nopeasti viemään rokotuskattavuutta eteenpäin ja palvellaan niitä ihmisiä. Juuri tämä palveluallttius, se, että sekä julkinen että yksityinen sektori palvelevat ihmisiä, on se kaikkein tärkein tekijä. Olen kyllä tyytyväinen, että on näin joustavasti toimittu joissakin pienemmissä kaupungeissa, kuten Iisalmessa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

17.27 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Haluan vielä hiukan kommentoida tuota edustaja Lindénin toteamusta siitä, että onhan työterveyshuolto jo pystynyt tätä rokotustoimintaa tekemään viime maaliskuusta lähtien. Toki näin on, mutta siellä on useita tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen, ovatko kunnat sitten tehneet näin. Ensinnäkin, jos kunta kerran saa itse siitä täyden korvauksen, kun se itse hoitaa sen, kyllähän sillä on motivaatio tehdä se silloin itse. Ja toisaalta, jos ei ole riittävän velvoittavaa lainsäädäntöä, että niiden pitäisi hyödyntää työterveyshuoltoa, se on toinen kysymys, joka vaikuttaa tähän, erityisesti jos ajatellaan sitten tätä korvauspuolta. Eihän myöskään työterveyshuollolla ole motivaatiota, mikäli he tietävät, että he saavat vain minimaalisen korvauksen suhteessa niihin kustannuksiin, joita heille kuitenkin aiheutuu. Kun puhutaan yksityisestä sektorista, niin he joutuvat kuitenkin maksamaan kaikki kustannukset täysimääräisinä. Eivät he voi lähteä hyväntekeväisyyteen siinä, ainakaan kovin kauaksi aikaa, elleivät he saa täyttä kustannusten korvausta.

Maaliskuussa tosiaan tuli voimaan tämä laki, että näin voidaan toimia, ja nyt sitten joulukuussa tuli tämä asetus, jossa todetaan sanatarkasti näin, että ”kunnan on selvitettävä alueellaan toimivien työterveyshuollon palveluntuottajien mahdollisuus osallistua covid-19-rokotusten toimeenpanoon, jos se on tarpeen rokotusten viivytyksettömän tarjoamisen varmistamiseksi”. Eli tässä on edelleen jos-lauseita olemassa, tämä ei ole edelleenkään riittävän velvoittava. Itse, arvoisa puhemies, tuolla valiokunnan käsittelyssä pohdinkin sitä, pitäisikö tästä tehdä vielä velvoittavampi. Olen sitä tiedustellut, ja jos se halutaan tehdä näin, niin sen pitäisi tapahtua silloin siellä tartuntatautilain puolella eikä tämän lain puolella. Pääasiallinen vastuu tässä tietysti on hallituksella, joka voi tästä asetuksella tarkemmin myöskin säätää.

Arvoisa puhemies! Itse olen sitä mieltä, että me voimme nyt seurata, mitä vaikutuksia tällä lailla on, ja tarvittaessa sitten palata siihen, ovatko kunnat riittävästi tätä mahdollisuutta hyödyntäneet.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén.

17.29 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Minusta on hieno asia, että tämä asia menee eteenpäin ja yksimielisesti — mutta pyysin puheenvuoron nyt sen takia, kun tuossa

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

sekä edustaja Kopran että edustaja Kauman puheenvuorossa kuitenkin pikkusen lähdettiin polemisoiamaan sitä arviota ja näkemystä, minkä itse olin esittänyt.

Minä en näe tässä mitään ideologisia ristiriitoja enkä mitään ongelmia. Täytyy muistaa, että me aloitimme tämän rokottamisen kaikkein iäkkäimmistä ikäluokista, joissa kattavuus edelleen on kaikkein korkein: 94 prosenttia yli 80-vuotiaista on saanut molemmat rokotteet, nimenomaan yhä useampi, ja jo pari viikkoa sitten yli puolet siinä ryhmässä oli saanut kolme rokotetta. Työterveyshuollon rooli siinä tilanteessa, kun meillä oli rokotteista niukuutta, ei tietenkään voinut olla millään lailla merkittävä, koska meidän piti ensin rokottaa nämä iäkkäät ihmiset, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä. Täytyy muistaa, että 1,9 miljoonaa suomalaista on työterveyshuollon piirissä mutta 3,6 miljoonaa suomalaista ei ole. No siitä on 600 000 alle 12-vuotiaita lapsia. Eli 3 miljoonaa ihmistä on työterveyshuollon ulkopuolella yli 12-vuotiaista henkilöistä, ja näin ollen tämä prioriteetti ja järjestys oli alkuvaiheessa ihan oikea.

Myös korostaisin sitä, niin kuin olen pariin kertaan täällä sanonut, että tämä on juridisesti aika mielenkiintoinen juttu — siis ihan hyväksyttävä ja positiivinen asia — että me nyt siis suoriteperusteisesti sairaanhoitokorvauksella korvaamme työterveyshuollolle tätä, kun muu rahoitus työterveyshuoltoonhan tulee muuta kautta. Se tulee työtulovakuutuksesta ja työnantajilta. Moni työnantajahan on jo itse nimenomaan toiminut, niin kuin tässä esimerkiksi edustaja Eestilä erinomaisesti totesi, että on halunnut tämän rokotteen saada työntekijöilleen siitä riippumatta, onko se korvaus ollut 10 vai 16 — tai olisiko se pitänyt olla 20, jota kokoomus keväällä esitti. Meillähän silloin käytiin tästä asiasta äänestys, ja se oli 20 versus 10. No nämä ovat nyt pieniä nyansseja näin tärkeässä asiassa, mutta halusin korostaa tätä vielä.

Tässähän myös yksityinen konsulttitoimisto Nordic Healthcare Group eli NHG teki arvion siitä, mikä on kunnallisen toiminnan rokotesuoritteiden kustannus. Se on 12 euroa. Senhän on kerrottu tässä hallituksen esittelytekstissä. Nyt sitten korvaus on 16 euroa. Mutta nämä ovat tietenkin pieniä rahoja kaikki verrattuna siihen, mitkä ovat tämän koronan kansantaloudelliset kustannukset, ja siinä mielessä ei ole minulla itselläni minkäänlaisia ongelmia hyväksyä tietenkään tätä 16:ta. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

17.32 **Mari-Leena Talvitie kok:** Arvoisa puhemies! Kiitos tosiaan puhemiesneuvostolle, että ollaan tänään tätä asiaa käsittelemässä, ja sen takia sanoin, että parempi myöhään kuin ei silloinkaan, koska korvaus tulee.

Kiitos myös tästä hyvähenkisestä keskustelusta. Vaikka tämä nyt ehkä tältä osin päättää valtiopäivät vuodelta 21, tämä ja perjantain istunto, ja sitten uudet valtiopäivät alkavat helmikuussa, niin minun mielestäni on hyvä päättää tältä osin valtiopäivät tähän yksimieliseen StV:n mietintöpohjaan, joka tulee eduskunnan kannaksi, ja myöskin tähän hyvähenkiseen keskusteluun. Erityisesti sanon edustaja Tynkkyselle äskeisestä puheenvuorosta, että kiitos myöskin siitä. Tässä tarvitaan tällaista yhteistä näkemystä, jota nyt on jo vajaat kaksi vuotta koronassa haettu ja toivottu, ja välillä se onnistuu paremmin ja välillä ei niin hyvin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

Punkt i protokollet PR 161/2021 rd

17.33 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Haluan vielä kommentoida tuohon edustaja Lindénin puheenvuoroon sen, että olen erittäin tyytyväinen, että hallitus ja edustaja Lindén ja ylipäätään eduskunta ovat nyt ottaneet positiivisen kannan siihen, että työterveyshuoltoa hyödynnetään tässä. Itse ainakaan en voi välttyä ajattelemasta sitä, että kyllä varsinkin pandemian alkuvaiheessa yksityistä sektoria vältettiin, jos muistellemme esimerkiksi Huoltovarmuuskeskuksen maskihankintoja, ja myöskään sitä, että edelleenkin me ei täysin hyödynnetä sitä kapasiteettia, mitä voitaisiin hyödyntää esimerkiksi apteekkien suhteen, missä niitä testejä voitaisiin suorittaa myöskin edullisemmalla hinnalla. Eli meillä on edelleen paljon tehtävää sen suhteen, että me saisimme tämän koko yhteiskunnan toimimaan täysimääräisesti sen eteen, että me pääsisimme eroon tästä pandemiasta. Olen tyytyväinen siitä, että me olemme nyt tässä tilanteessa, että tätä lakia yksimielisesti viedään eteenpäin, mutta toivon, että me pääsisimme myöskin näissä muissa äsken mainituissa asioissa eteenpäin. Me selviämme tästä pandemiasta, me selviämme siitä yhdessä.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 235/2021 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.